

EUSKAL HERRIKO LANDA INGUNEAK ETA PAISAIK

Helburua: lurralde honetako landa-eremuek bizi duten egoera aztertzea da lehendabiziko helburua. Egoera hori, hain zuzen, aurrekaririk gabeko biztanleria-krisi batek baldintzatuta dago, hainbat modutan adierazita: landa-eremu zabalen despopulaziotik hasi eta nekazaritza ezaugarritu duen jardueraren buruan erreleborik ez egotearaino. Alderdi horiek lurralde honetan garatzen diren paisaietan islatzen hasten dira; izan ere, extensifikazioa eta abandonua bezalako fenomenoak gero eta agerikoagoak dira paisaien kalitatea eta aniztasuna ezaugarri dituen lurralde batean. Bertako paisaia nagusiak aztertuz, gaur egun bereizten dituzten eta etorkizuna baldintzatzen dieten lehentasunezko ezaugarrietan sakondu nahi da.

Aipatutako arloak kontuan hartu ondoren, bigarren helburua Euskal Herriko paisaien aniztasuna analizatzea eta aztertzea da. Paisaiari buruzko Europako Hitzarmena ikusita, paisaia-eremu handiak eta horien aniztasuna hartzen dira kontuan. Eremu handi horietako bakoitzean paisaia eredugarria edo paradigmatikoa dugu ardatz.

Gaien Aurkezpena

1º zatia: landa guneen egora

- Sarrera: zer da nekazal eremua?
- Baserriaren bilakera eta egungo egoera
 - Baserriaren bilakera historian zehar
 - Desargerpenerutz
 - Globalizazioa eta baserriaren zailtasunak
 - Etorkizuneko eszenatokia
- Iharduera eta lurren erabileraren bilakaera
 - Esneetatik larreetara
 - Forestaren galera
 - Extensifikazioruntz
- Nekazal gizartearen desagerpena eta eragina
 - Oinordetza eta auzoaren desagerpena: auzolana
 - Zahartasuna eta gizarte zaintza
- Nekazal ihardueraren aukerak
 - Nekazaritzaren aukera, erantsitako balorea
 - Baso politika eta energia
- Nekazal zonaldeen garapeneko politikak
 - Europako ekimenak: herritik eskualdera
 - Turismoaren garrantzia

- Nekazaritzaren onurak eta gizartearen onarpena
 - o Nekazal guneak eta gizartea
 - o Nekazaritzaren onurak hiritarrentzat

2º zatia: Euskal Herriko paisaiak

- Sarrera: zer da Paisaia. Europako Paisaia Hitzarmena?
- Euskal Herriko paisaia atlantikoak
 - o Ezaugarri orokorrak
 - o Paisaia mota ezberdinak
 - o Adibide baten ikasketa: Urdaibaiko kasua.
- Euskal Herriko trantsiziozko paisaiak
 - o Ezaugarri orokorrak
 - o Paisaia mota ezberdinak
 - o Adibide baten ikasketa: Arabako lautadaren kasua.
- Euskal Herriko paisaia mediterraneoak
 - o Ezaugarri orokorrak
 - o Paisaia mota ezberdinak
 - o Adibide baten ikasketa: Bardeetako kasua.
- Euskal Herriko goi-mendietako paisaiak
 - o Ezaugarri orokorrak
 - o Paisaia mota ezberdinak
 - o Adibide baten ikasketa: Nafarroako pireneko kasua.

Bibliografia

Ainz, M. J. (2001). *El caserío vasco en el país de las industrias*. Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación, Centro de Publicaciones.

Alberdi, J.C. (2018). Actuar desde la escala local: servicios de ensilado ante el abandono agrario. *Espacio, Tiempo y Forma Serie VI Geografía* (11), 69-98
<https://doi.org/10.5944/etfvi.11.2018.20728>

Alberdi, J.C. (2023). De la formación a la instalación: un modelo de espacio-test agrario para el País Vasco (España). <https://doi.org/10.24197/reap.260.2023.267-297>

Artano Garmendia, C. (2020). *Le rôle de l'espace dans la construction des savoirs naturalistes locaux: le cas des éleveurs de brebis des Pyrénées Occidentales (France Espagne)* (Tesis doctoral, Université de Pau et des Pays de l'Adour, en cotutela con Universidad del País Vasco). <https://www.theses.fr/2020PAUU1077>

González, M. J., & Serrano, E. (1995). El relieve del País Vasco. In G. Meaza & E. Ruíz (Coords.), *Geografía del País Vasco* (Tomo 2). Ostoia.

Hilario, A. (2020). *Geodiversidad. La memoria oculta de la Tierra Vasca*. Gobierno Vasco.

- Lozano, P., Latasa, I., Varela, R., Servert, R., & Alonso, E. (2019). *Itinerarios geográficos por Euskal Herria*. Libro homenaje al Profesor Guillermo Meaza Rodríguez. FUNDICOT.
- Meaza, G. (Dir.). (1994). Euskal Herria en sus paisajes. In G. Meaza & E. Ruíz (Coords.), *Geografía de Euskal Herria* (Tomo 2). Ostoa.
- Meaza, G. (Coord.). (1997). Suelos, vegetación y fauna de Euskal Herria. In G. Meaza & E. Ruíz (Coords.), *Geografía de Euskal Herria* (Tomo 4). Ostoa.
- Meaza, G., Lozano, P., & Varela, R. (2020). *Biodiversidad, paisaje y gestión ambiental. Itinerarios biogeográficos por el País Vasco y territorios aledaños*. Tirant Humanidades.
- Ollero, A., & Ormaetxea, O. (1996). Las aguas de Euskal Herria. In G. Meaza & E. Ruíz (Drs.), *Geografía de Euskal Herria* (Tomo 3). Ostoa.
- Ruiz, E., & Galdos, R. (2008). *Geografía del País Vasco*. Nerea.
- Ruiz Urrestarazu, E., & Galdós Urrutia, R. (2013). Actividad agraria y paisaje. La ganadería, clave en la conservación del paisaje vasco-atlántico. *Boletín de la Asociación de Geógrafos Españoles*, (63). <https://doi.org/10.21138/bage.1619>
- González, M. J., & Serrano, E. (1995). El relieve del País Vasco. In G. Meaza & E. Ruíz (Coords.), *Geografía del País Vasco* (Tomo 2). Ostoa.
- Hilario, A. (2020). *Geodiversidad. La memoria oculta de la Tierra Vasca*. Gobierno Vasco.
- Uriarte, A. (1996). El clima de Euskal Herria. In G. Meaza & E. Ruíz (Coords.), *Geografía de Euskal Herria* (Tomo 3). Ostoa.